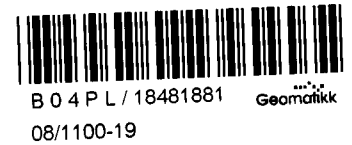

NV/WOS F00&00
08/1100 (19) 21668/11

**HØRINGSUTTALELSE FRA Hamar kommune;
UTKAST TIL FORSKRIFT TIL LOV OM SOSIALE TJENESTER I ARBEIDS- OG
VELFERDSFORVALTNINGEN.
GJELDER KVALIFISERINGSPROGRAMMET**

Det har i regionsamlinger for kvalifiseringsprogrammet (KVP) i Hedmark samt i møter i eget NAV-kontor vært diskutert konsekvenser for deltakerne i KVP dersom ovennevnte forskrift blir vedtatt slik den er presentert i mottatte utkast.

Vi ønsker å komme med følgende innspill. Presiserer at vi kun uttaler oss om konsekvenser vi ser for kvalifiseringsprogrammet. (Fra pkt 3, side 9 i høringsnotat)

- Hedmark har mange ungdommer som dropper ut av videregående skole. Utdanning er fraværende som mål i KVP. Det er i høringsnotatet lagt stor vekt på at KVP skal føre fram til arbeid. Programmet SKAL inneholde arbeidsrettede tiltak og jobbsøking. I dagens arbeid blir KVP blant annet brukt til å motivere/få deltagere i gang med skolegang. Dette er det ikke lagt opp til med de nye forskriftene. Hvem er målgruppa for KVP hvis dette høringsnotatet går gjennom? Ungdom og utdanning er et hovedfokus i NAV. Vil vi ekskludere ungdom fra kvalifiseringsprogrammet? Vanskelig for ungdom å komme inn på arbeidsmarkedet uten utdanning. Ot.prp.nr. 70 (2006-2007), bedre levekår, livskvalitet, bedre overgang til utdanning m.m. Dette er fraværende i lov og forskrift.
- Tiltak: KVP har vært bra fordi mange tiltak har vært brukt, men nå er mange av disse KAN-tiltak, og inngår ikke nødvendigvis i program. Sterkt fokus på overgang til arbeid. Med tanke på hvem som er målgruppen og inngangsvilkårene for KVP, kan det oppleves uheldig at det kun er arbeid som fokuseres. Det er de personene som står lengst unna arbeidsmarkedet som KVP er ment for. Det arbeidsrettede blir SKAL og de andre, like viktige, blir KAN. Mye skjønn har vært brukt, mye godt sosialfaglig arbeid. Variert program og parallelle tiltak har vært opplevd som en suksess. Forskning viser at det er en fordel å kombinere arbeid og behandling for å stå i arbeid. KVP synes å legge dårlig til rette for dette ut fra forslag til forskrift. Programmet skal være på full tid, det vil si 37,5 time pr uke. Det skilles mellom SKAL, KAN og SETTE AV TID TIL, der SETTE AV TID TIL ikke er en del av programmet. Likevel er det tatt med i fulltidsbegrepet. Dette kan virke litt uklart. Målgruppen for KVP har ulike behov, og tiltak og program må individuelt tilpasses. Dersom arbeid er urealistisk innenfor to år, og KVP avsluttes for å gå over på andre tiltak, hvilke tiltak skal man tilby? Og hvem har ansvar? Slik det er i dag går noen tilbake på sosialhjelp dersom de ikke klarer å nyttiggjøre seg programmet. Noen tiltak har også ventetid, for eksempel "Arbeid med bistand". Hvordan bruker man ventetiden? Sosialhjelp, permisjon? Slike situasjoner kan oppstå flere ganger, og avbrekk/utrygghet kan virke negativt inn.
- Noen brukere ser ikke på arbeid og aktivitet som et gode, da er det vanskelig med "egendriven".
- Tidsperspektivet, for kort tid. Pr. i dag er mange brukere inne i sitt tredje år, hvilket synes nødvendig og hensiktsmessig. AAP er for en i utgangspunktet sterkere målgruppe enn KVP. I AAP kan det gis vedtak på inntil fire år, mens det for KVP, som er en svakere gruppe, kan gis vedtak på to år (+ evt 6 mndr i særskilte tilfeller).

- KVP er foreslått innvilget som en engangsrettighet, uavhengig av om situasjonen forandrer seg senere i livet. AAP kan imidlertid innvilges flere ganger, for lengre tid og gjelder for en sterkere målgruppe. Dette oppleves problematisk.
- Formålsparagrafen, klarer vi å følge/oppfylle den? Jfr. Kap 1, § 1.
- Ot.prp.nr. 70, som ligger til grunn, understreker at brukere med størst avstand til arbeidsmarkedet kan ha nytte av KVP. Det kan bidra til å bedre livskvalitet og funksjonsevne. Hva nå? Slik vi tolker utkastet til forskrift oppleves målgruppen for KVP som innskjerpet. Hvem er målgruppen nå – og vil de med størst avstand til arbeidsmarkedet fortsatt bli stående utenfor?
- Med den tette oppfølgingen som er i KVP har det også vært mulig å avdekke til nå ukjente utfordringer hos deltaker som har utløst andre rettigheter. Mange deltakere i KVP har gått over på AAP. KVP har vært et godt hjelpemiddel for avklaring til trygd. Rett ytelse til rett tid, men hvem skal avklare dette ut fra ny forskrift?
- Fattigdomssatsingen, er den borte?
- Hvor er rausheten, skjønnheten og den individuelle tilpasningen blitt av? Det kan oppleves som mer av programmet er styrt av obligatoriske skal-tiltak.
- Begrepet "Arbeidsrettede tiltak" har ulik definisjon i NAV, hvilket oppleves som problematisk. Slik departementet definerer begrepet skal arbeidsrettede tiltak være det samme som arbeidstrening, noe som kan hevdes å være et snevrere begrep en arbeidsrettede tiltak. Arbeidsrettede tiltak i statlige side i NAV inneholder også andre tiltak som for eksempel AMO-kurs. Kan virke uheldig dersom vi nå får to definisjoner innad i NAV på hva det ligger i arbeidsrettede tiltak. Det finnes ikke noe som heter arbeidstrening i forskrift for arbeidsmarkedstiltak. Departementet vil ikke bruke betegnelsen arbeidspraksis, men arbeidstrening.
- Vedtak er foreslått knyttet til tiltak, men veilederne i NAV vet ofte ikke hvilke tiltak som kommer når, og mye kan skje underveis for deltaker. Det oppleves som problematisk at programmet, inkludert tiltak, skal være klart før vedtak skrives. Det stilles også spørsmål om hensikten med å begrense til kun 3 vedtak. I noen tilfeller oppleves som en fordel med flere og kortere vedtak.
- Det skjer gjerne ting hver dag i brukernes liv. KVP krever kontinuerlige evalueringer underveis. Kan oppleves positivt at det lovhjemles evalueringstidspunkt, men det kan også virke begrensende. Kan føre til at dette minimumskravet til evaluering (halvveis) blir en standard.
- Barnetillegg: Begge foreldre har rett til barnetillegg. Dette oppleves som problematisk i familier med mange barn, for eksempel ti. Det utgjør mye penger, som de ikke vil få ved "å være i jobb. Ordinær lønn utbetales heller ikke ut fra antall familiemedlemmer.
- I høringsnotat er også barnetillegget beløpsfestet til kr 27,- pr dag pr barn. Uheldig at satsen "låses" i forskriften.
- Stiller også spørsmål ved forslaget om utbetaling av barnetillegg til Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral der mottaker er bidragspliktig. I de tilfellene der bidragspliktig har samværsavtale med sine barn trengs det midler til livsopphold og reiseutgifter i forbindelse med samvær med barna. Dersom sosialtjenesten først skal betale barnetillegg gjennom KVP til innkrevingsentralen, så må en i tillegg betale for samvær med barn og reiseutgifter fra sosialbudsjettet. Det blir en dobbelutbetaling fra kommunen til samme formål.

- Skattefritak i juni/halv skatt i desember. Feriepenger. Det skal ligne på vanlig arbeidsliv, men blir håndtert forskjellig fra kommune til kommune i dag.
- Det er fortsatt ulik praksis når det gjelder kombinasjonen KVP og ordinær lønn. Målgruppa tilsier at jobb i tillegg til et fullt program er lite realistisk. Deltidsjobb kan være aktuelt mot slutten av et program. Dersom noen av deltakerne jobber noen timer med ordinær lønn, bør det inngå i de 37,5 timene i programmet. Stønadens trekkes da time mot time (Det vil si ved 5 timer jobb med ordinær lønn, trekkes det tilsvarende 5 timer kvalifiseringsstønad).
- Et siste hjertesukk gjelder refusjonsmulighet for utbetalt kvalifiseringsstønad i påvente av behandling av søknad om annen type stønad. Dersom en KVP deltaker underveis avklares å ha rett på AAP og søker dette må vi slik det er pr i dag avslutte KVP samme dag som søknad AAP leveres og sette deltaker over på sosialhjelp i påvente av svar på søknad om AAP. Dette da det ikke kan kreves refusjon i AAP stønaden dersom deltager beholder kvalifiseringsstønaden frem til innvilgelse av AAP. Fører til ekstra arbeid for saksbehandler samt lavere utbetaling til deltaker i "venteperioden". Dette bør endres slik at refusjon i AAP også kan kreves ved utbetaling av kvalifiseringsstønad i påvente av svar på søknad om arbeidsavklaringspenger.

30/8-2011

På vegne av Hamar kommune;

May-Britt Olsen Åstvedt

May Britt Olsen Åstvedt
Avdelingsleder oppfølging
NAV/Hamar kommune

Wenche Ottershagen Stendahl

Wenche Ottershagen Stendahl
Veileder KVP
NAV/Hamar kommune